

Beszámoló az Élelmiszervizsgálati Közlemények XLI. kötetéről

Az Élelmiszervizsgálati Közlemények című negyedéves szakfolyóirat 1995. évi négy száma, vagyis a XLI. kötet a megszokott formátumban és tartalommal összesen 362 oldalon jelent meg. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az elmúlt évben jelentősen megemelt előfizetési díj ellenére sem csökkent lapunk olvasótábora, sőt inkább az eseti érdeklődések számának gyarapodása figyelhető meg. Ez egyrészt annak tudható be, hogy szakmai elkötelezettségünkhöz híven semmit sem engedtünk a már elért színvonalból. Ezért az elmúlt évben valamivel kevesebb, de átfogóbb és tartalmasabb szacikket, tanulmányt jelentettünk meg a legkiválóbb és az adott témát legjobban ismerő magyar szakemberek tollából. Több külföldi szerző, illetve társszerző magyarra fordított eredeti közleménye is megjelenhetett, így külföldi szerzőktől átvett cikk másodközlésére tavaly nem került sor, de a releváns külföldi szakfolyóiratok figyelését és a legértékesebb információk kivonatos közzétételét – terjedelmében kissé szűkítve – folytattuk.

Itt kell köszönetet mondanunk lapunk szponzorainak, annak a 21 kiváló minőségbiztosítási rendszert működtető és a minőség ügye iránt elkötelezett magyar élelmiszeripari vállalatnak és intézménynek, amely anyagi hozzájárulásával lehetővé tette az Élelmiszervizsgálati Közlemények megjelentetését. Nem rajtuk múlt, hogy a megjelentetésben sajnálatos időbeli csúszások léptek fel, amiért ezúton is minden előfizetőnk elnézését és megértését kérjük.

Az elmúlt évben összesen 23 nagyobb terjedelmű eredeti közlemény, illetve rövidebb lélegzetű beszámoló jelent meg. Ez a szám valamivel kevesebb mint az elmúlt évek átlaga, de a közölt információk tartalmasnak, naprakésznek minősíthetők és egyes esetekben a gyakorlati élet elvárásaihoz is igen közel állnak. A korábbi éveknek megfelelően a szacikkek túlnyomó többsége a kutatóintézetektől származik, amelyeket túlnyomórészt a Központi Élelmiszeripari Kutató Intézet (KÉKI) munkatársai által készített publikációk teszik ki, valamint amelyek az ugyancsak a KÉKI keretén belül működő Élelmiszer Minőségügyi Információs Centrum (ÉLMINFO) Európai Unió-s csatlakozásunkat előkészítő szakmai, ismeretterjesztő, folyóiratfigyelő és harmonizációs munkájából tevődnek össze.

Elgondolkodtató az a tény, hogy elsősorban az egyetemek és főiskolák, de az élelmiszerellenőrző intézmények elmúlt évi publikációs aktivitása sem nevezhető kielégítőnek. A Földművelésügyi Minisztérium Minőségpolitikai Osztályának vezetője ugyanakkor egy rendkívül hasznos,

hiánypótló tanulmányt jelentetett meg a Magyar Élelmiszerkönyv helyzetéről, állásáról. Ezen kívül egy másik – hagyományos sorozatnak tekinthető – jelentést is módunkban állt közzétenni lapunk hasábjain az élelmiszerek 1994. évi minőség alakulásáról. Sajnálatos módon az élelmiszer-előállítók közül továbbra sem sikerült senkit megnyerni ahhoz, hogy a gyakorlati eredmények vagy éppen problémák közzétételével jelentkezzenek folyóiratunk hasábjain. A jövőre vonatkozóan azonban továbbra is reméljük, hogy – haladó hagyományainknak megfelelően – talán nagyobb teret szentelhetünk a gyakorlati életből származó ún. ipari publikációknak.

Ha a megjelent publikációk fentiekben már körvonalazott összetételét számszerűen is jellemezni akarjuk, akkor - a szerzők munkahely szerinti megoszlását véve alapul – a következő eredményt kapjuk:

Főhatóság (FM)	13 %
Élelmiszerellenőrző intézmények	9 %
Kutatóintézetek	44 %
Egyetemek, főiskolák	17 %
Élelmiszer-előállítók	0 %
Külföldiek	17 %

Az 1995. évi publikációk tartalmi szempontból a következők csoportosíthatók:

- ◆ Szaklapunk jól bevált gyakorlatát folytatva a kiemelten az élelmiszerek minőségellenőrzésének eredményeivel és az élelmiszervizsgálatok nemzetközi trendjének ismertetésével foglalkoztunk (1,2,3). Ide tartozóan külön is említendő a Német Hivatalos Élelmiszeralitikai Módszergyűjtemény teljes címjegyzékének leközlése 2 részletben (4,5).
- ◆ Az élelmiszerszabályozás témakörében részletes tanulmány jelent meg a Magyar Élelmiszerkönyv történetéről, szerkezeti felépítéséről, jelenéről és jövőjéről (6).
- ◆ "Az EU élelmiszerszabályozása" címmel megrendezett kamarakiállítás kapcsán egy tanulmány részletesen ismerteti az európai integrációs folyamat térhódítását, a törvénykezés, az élelmiszerszabályozás és az élelmiszerellenőrzés alakulását az Európai Unióban és ehhez kapcsolódva az ÉLMINFO tevékenységét és szolgáltatásait (7).
- ◆ Több szakcikk is foglalkozik az élelmiszerek különféle vizsgálati módszereivel, valamint az e téren kapott újabb eredményekkel (8,9,10,11,12,13).
- ◆ A profilanalízis és a hígításos profilanalízis módszertanának részletes, matematikailag alátámasztott ismertetése került publikálásra az

élelmiszerek érzékszervi vizsgálatáról és minősítéséről szóló cikksorozat keretében (14).

- ◆ Kétrészes - külföldön készített - cikksorozat foglalkozik az élelmiszerek szeléntartalmának meghatározásával és szintfelmérésével (15,16).
- ◆ Két cikk is tájékoztat a Nemzetközi Élelmiszertudományi és Technológiai Unió (IUFOST) 1995. július 30. és augusztus 4. között Budapesten megrendezett IX. Világkongresszusáról (17,18).
- ◆ Folytatódott a FLAIR-FLOW EUROPE kutatási programról még 1994-ben megkezdett ismertető leközlése (19).
- ◆ A gyorsvizsgáló rendszerek – az ún. "test-kit"-ek – hitelesítéséről ad rövid áttekintést egy cikk (20).
- ◆ A "Helyes Gyártási Gyakorlat" európai rendszerének a gyümölcs- és zöldséglevelek előállításánál történő adaptálási lehetőségeit taglalja egy tanulmány (21).
- ◆ A jóminőségű üveges termékek hideg eljárással való előállítását ismerteti egy külföldi szerző (22).

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a szakmai publikációkat az 1995. évi füzetekben is különböző hasznos információs anyagok egészítették ki, melyek közül a legnagyobb terjedelemben az Élelmiszer Minőségügyi Információs Centrum híryanagjai jelentek meg. Továbbra is igyekeztünk közzétenni elsősorban a külföldi élelmiszer-minőségsszabályozás eseményeiről készült válogatásunkat A "Világ Élelmiszerszabályozásának Hírei" (World Food Regulation Review) című havi közlöny alapján. Ezt egészítették ki az egyéb külföldi szakfolyóiratokból átvett tanulmányok rövid magyar nyelvű tömörítvényei.

A külföldi szakirodalom figyelése mellett a rendszeresen jelentkező "Hazai lapszemle" című rovatunkban igyekeztünk jegyzékbe foglalni a Magyarországon folyó élelmiszeranalitikai kutatásokról megjelent cikkek címeit. Emellett könyvismertetésekkel, hazai és nemzetközi rendezvénynaptárral, valamint konkrét meghívók leközlésével segítettük elő a jobb olvasói tájékozódást. Szakirodalmi figyelőszolgálatunkat minden esetben az a cél vezérli, hogy elsősorban az élelmiszer-minőségüggyel és élelmiszerellenőrzéssel, illetve a korszerű élelmiszeranalitikai vizsgálati módszerekkel foglalkozó publikációkra hívhassuk fel a figyelmet.

Az Élelmiszervizsgáló Közlemények egyes számaiban néhány egész oldalas szakmai hirdetést is megjelentettünk a következő információs szolgáltatásokról:

- Food Ingredients Data Services, az élelmiszeripari alap- és adalékanyagok számítógépes adatbázisa;

- FSTA CD ROM, amely a világ legismertebb és legelterjedtebben használt információs forrása az élelmiszertudomány és -technológia területén.

Emellett visszatérően helyet biztosítottunk az analitikai műszerek széles választékát kínáló UNICAM, illetve a HERAEUS Industrietechnik GmbH laboratóriumi műszergyártó cég újdonságainak bemutatására is.

Végezetül megragadjuk az alkalmat, hogy ezúton is felhívjuk a hazai szakemberek szíves figyelmét az Élelmiszervizsgálati Közlemények által biztosított publikálási lehetőségekre. Az elmúlt évi összefoglalóban már jeleztük, hogy a folyóiratban megjelent értékes eredeti közleményeket több nagy külföldi referáló intézmény is figyelemmel kíséri, feldolgozza és tömörített formában közzéteszi. Ez a tény és a 700 előfizetőt meghaladó hazai olvasótábor, valamint a külföldi (elsősorban a szomszédos országokban élő magyar) olvasók indokolják és teszik attraktívvá a publikálást az "Élelmiszervizsgálati Közlemények"-ben.

Molnár Pál

Irodalom

1. Salamon A. és Katona L.: ÉVIK **41** (1995) 2, 85-114
2. Margreet Lauwaars: ÉVIK **41** (1995) 3, 173-193
3. Lásztity R.: ÉVIK **41** (1995) 4, 273-280
4. Molnár I.: ÉVIK **41** (1995) 2, 134-152
5. Molnár I.: ÉVIK **41** (1995) 3, 237-257
6. Rácz E.: ÉVIK **41** (1995) 1, 7-33
7. Molnár P. és Várkonyi G.: ÉVIK **41** (1995) 4, 306-324
8. Formanek A.: ÉVIK **41** (1995) 2, 124-133
9. Barabás B.: ÉVIK **41** (1995) 4, 281-288
10. Földháziné: ÉVIK **41** (1995) 1, 41-48
11. Kerekes L.: ÉVIK **41** (1995) 1, 49-55
12. Kerekes L.: ÉVIK **41** (1995) 3, 215-224
13. Szerdahelyi E. és mtsai: ÉVIK **41** (1995) 3, 225-230
14. Molnár P.: ÉVIK **41** (1995) 3, 194-214
15. Molnár J. és mtsai: ÉVIK **41** (1995) 1, 34-40
16. Molnár J. és mtsai: ÉVIK **41** (1995) 2, 115-123
17. Molnár P.: ÉVIK **41** (1995) 3, 231-233
18. Molnár P.: ÉVIK **41** (1995) 3, 234-236
19. Molnár P. és Várkonyi G.: ÉVIK **41** (1995) 1, 60-68
20. Nagy E.: ÉVIK **41** (1995) 1, 56-59
21. Tóth T.-né és mtsai: ÉVIK **41** (1995) 4, 289-301
22. Thomas Walter: ÉVIK **41** (1995) 4, 302-305